

HÍRES MAGYAR GYÓGYSZERÉSZEK

GRABARITS ISTVÁN

- A gyógyszerészi kar olyan, hogy minden eseményt, nevezetességet számon tart. Könyvtárnyi az irodalma a neves gyógyszerészeknek.
- Ki a híres?
- Valamilyen mértékig mindenki. Ez a hivatás nem fejlődhetett volna hazánkban sem pályájukat féltőn szerető, tevékeny, áldozatkész gyógyszerészek munkássága nélkül. A szerteágazó tevékenységek jól mutatják a pályán élők működési lehetőségének sokrétűségét.

- Egy rövid előadásban még arra sem vállalkozhatok, hogy a legjelentősebb személyekről szóljak. Úgy gondoltam, szólok a névszerint ismert nagyon régiekről, a középkori eleinkről. Majd a tevékenységi területek szerinti neves gyógyszerészekről. A gyógyszerész pálya hazánkban is dinasztikus. Külön szólok egyes dinasztiákról, előre bocsátva, hogy nagyon sok nevezetes ember tartozik közéjük.

- Egy másik előadásban szóltam a középkori kolostori gyógyászatról, megjegyezve, hogy gyógyszert is készítettek a szerzetesek. A mohácsi vész előtti időkből alig néhány polgári patikus nevét ismerjük: Péter budai orvogyógyszerész neve maradt fenn 1303-ból. 1346-ban Gekminus, majd az 50-es években Szerecsen nevű volt Nagy Lajos udvari gyógyszerésze. Zsigmond király idejéből Petrus és István budai gyógyszerészeket ismerjük. Bártfán 1442-ben János patikus működött.
- Mátyás király gyógyszerészei közül Engelhardt nevét ismerjük. A korszak patikáriusai általában Itáliából származtak.

- 1495-től Nagyszeben gyógyszerésze: Márton. Körmöcbányán 1499-ben Kristóf-, Besztercebányán 1516-ban Márton-, Brassóban 1520-ban János gyógyszerész neve ismert. Az első gyógyszerész ábrázolást Kassáról ismerjük, ahol Czottmann Bertalan jó módú gyógyszerész még életében 1516-ban a székesegyház egyik kápolnájában egy oltárképen örökítette meg magát feleségével, a temetkezőhelyük is ott van.

Czottmann Bertalan fogadalmi képe Kassa, 1516

- Lőcsén 1563-ban egy hosszú memorandumban fordult második patika működtetésért Sophus Frigyes weimari patikus.
- Az első lőcsei patikát kezelő Voith Illés Sophus működése miatt elszegényedett, és 1588-ban otthagytta a várost, viszontagságairól a városnak írt leveleiből tudunk.

- A XVI. sz. első felétől még számos gyógyszerész neve ismert.
- A legtöbb gyógyszerész a maga településén híres ember volt:
- Viselkedése (pl. a betegeket szeretettel fogadta, lelkiismeretesen dolgozott, tanácsokat adott), és/vagy házi készítményei tették azzá. Fennmaradt dokumentum: a manuális.

A gyógyszerész dinasztiákról

Dinasztiához: legalább három egymást követő generáció gyógyszerészeit számoljuk. 2006-ban megrendeztem a dinasztiák találkozóját. 77 dinasztia jött össze, mintegy 120 fő részvételével, ezeknek ma is van élő gyógyszerész tagjuk. A kihalt dinasztiák száma is sok. A házasságok révén több családot is soroltunk egy-egy dinasztiához.

- A legrégebbi időkre, 1683-ra a
- **Keczer-Szalay-Matyasovszky-Nemeskéry** dinasztia vezethető vissza, 16 gyógyszerésszel.

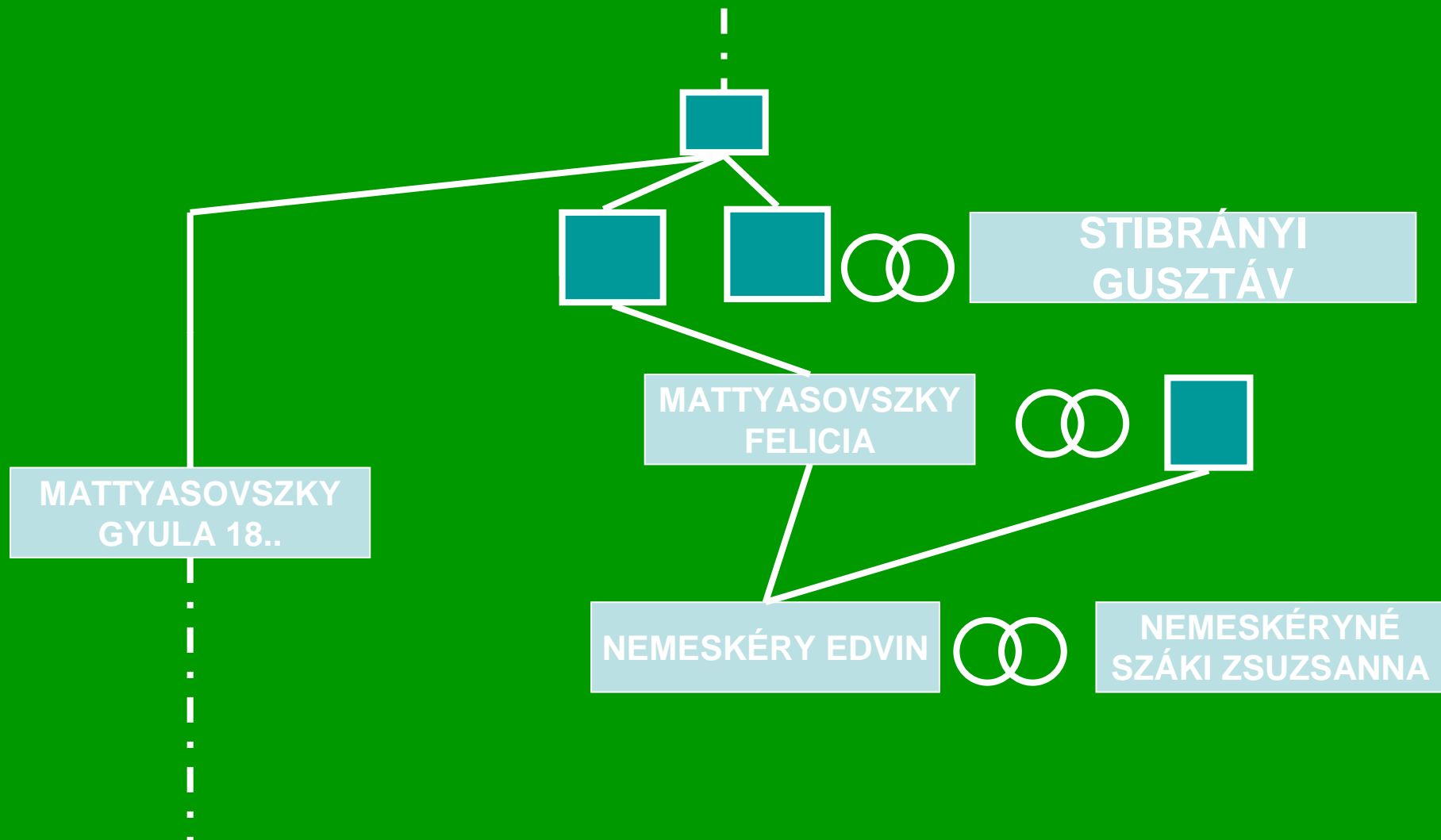
KECZER-SZALAY- MATYASOVSKY-NEMESKÉRY DINASZTIA (1)

KECZER ANDRÁS
GYÓGYSZERÉSZ
EPERJES FŐBÍRÁJA
+1687

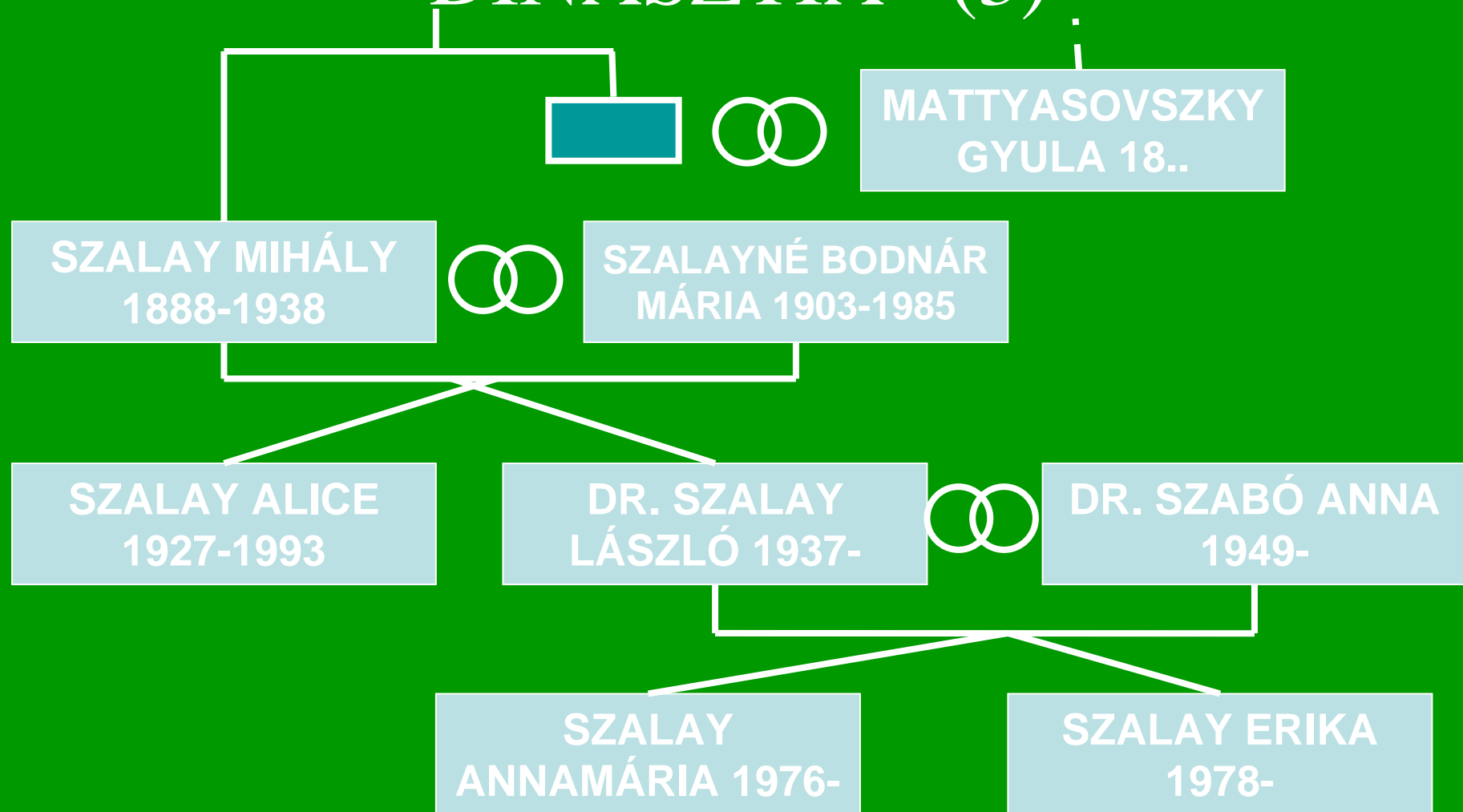
KECZER GÁBOR
+ 1687

SZÉKELY
JÓZSEFNÉ
jászovszky... ? 19..

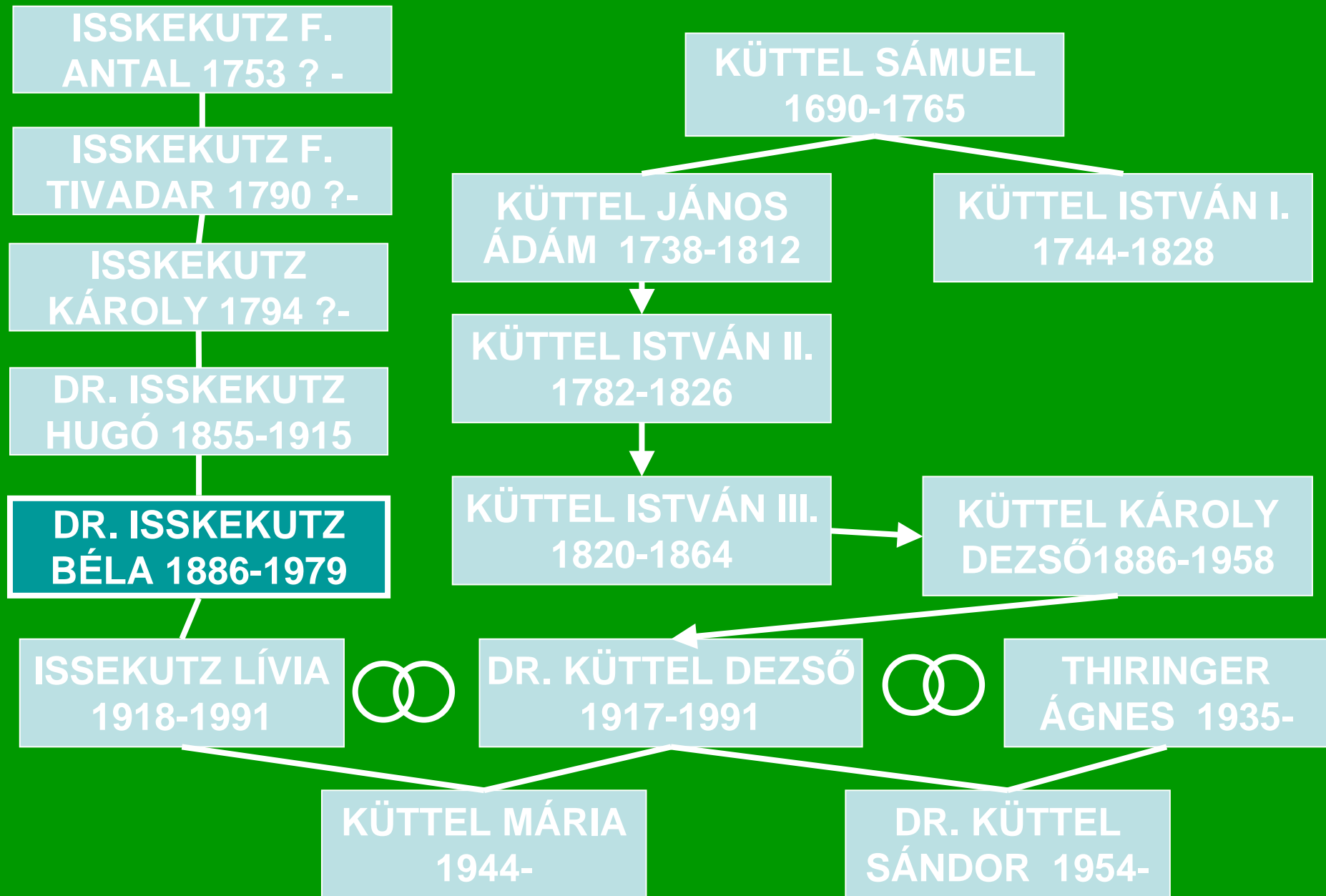
KECZER-SZALAY-MATYASOVSZKY- NEMESKÉRY DINASZTIA (2)

KECZER-SZALAY- MATYASOVSZKY-NEMESKÉRY DINASZTIA (3)

KÜTTEL-ISSEKUTZ DINASZTIA

**Küttel
nemesi
cimer**

- A **Küttel-Issekutz** dinasztia 1690-től számítható, 15 gyógyszerésszel, rokonság révén még több családot is közéjük sorolhatnánk. Legjelentősebb képviselőik:
- **Isskekutz Hugó (1855 Székelyudvarhely - 1915 Kolozsvár)**, a gyógyszerészi műtan egyetemi tanára Kolozsvárott. A kolozsvári gyakornoki tanfolyamot is vezette. Az Egyetemi Gyógyszertárat ő rendezte be, 1904, majd a haláláig vezette. Számos írása jelent meg.

**Issekutz
Hugó**

- **Issekutz Lívia (1918 Kolozsvár – 1991 Bp.),** Oktató és kutató munkáját a Budapesti Orvostudományi Egyetemen Gyógyszertani Intézetében töltötte, Egyetemi docens 1968. Főműve volt az édesapjával, dr. Issekutz Bélával együtt írt "Gyógyszerrendelés" című hasznos kézikönyve, amely 4 kiadást ért meg.

**Küttel Dezső (1917
Kőszeg –
1991Szombathely):**
Vas megyei
főgyógyszerész,
kandidátus,
gyógyszertechnológia
és –kémia kiváló
művelője.

ROCHLITZ DINASZTIA

ROCHLITZ ISTVÁN
1794-1868

ROCHLITZ
PETRONELLA 1837-1889

SCHMIDT KÁROLY
LAJOS -1857

ROCHLITZ
(SCHMIDT) ARTHUR
1872-1919

MARKÓ JOLÁN
1878-1924

ROCHLITZ
ELEMÉR 1903-1984

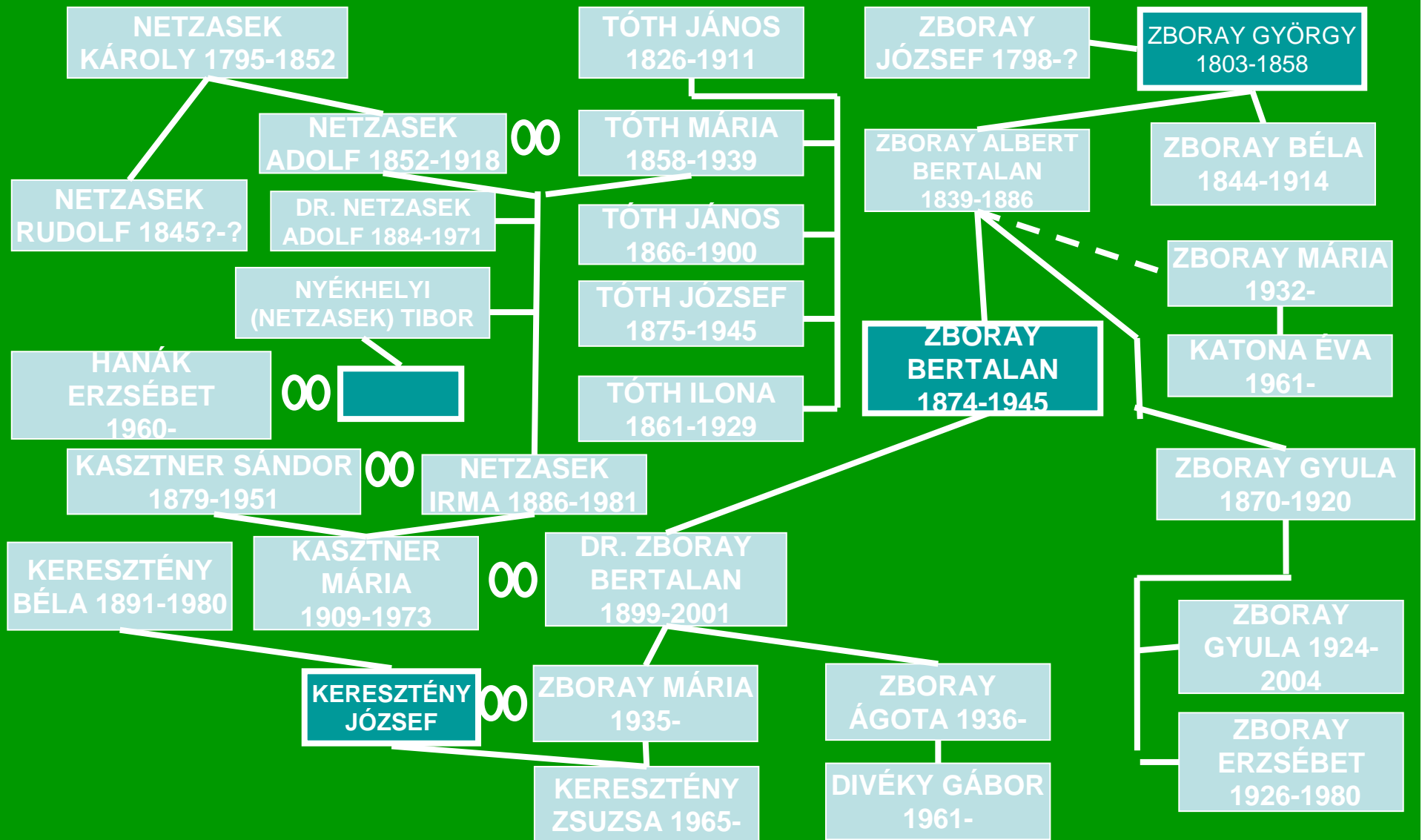
ROCHLITZ
TIBOR 1905-1985

ROCHLITZ MIKLÓS
1932-

SALACZ EDINA
1936-

NETZASEK-TÓTH-ZBORAY-DIVÉKY DINASZTIA

Netzasek-Tóth-Zboray-Divéky dinasztia 1795-től 28 taggal:

- **Zboray Béla** 1844-1914, Országos Gyógyszerész Egylet elnöke 1890-1914.

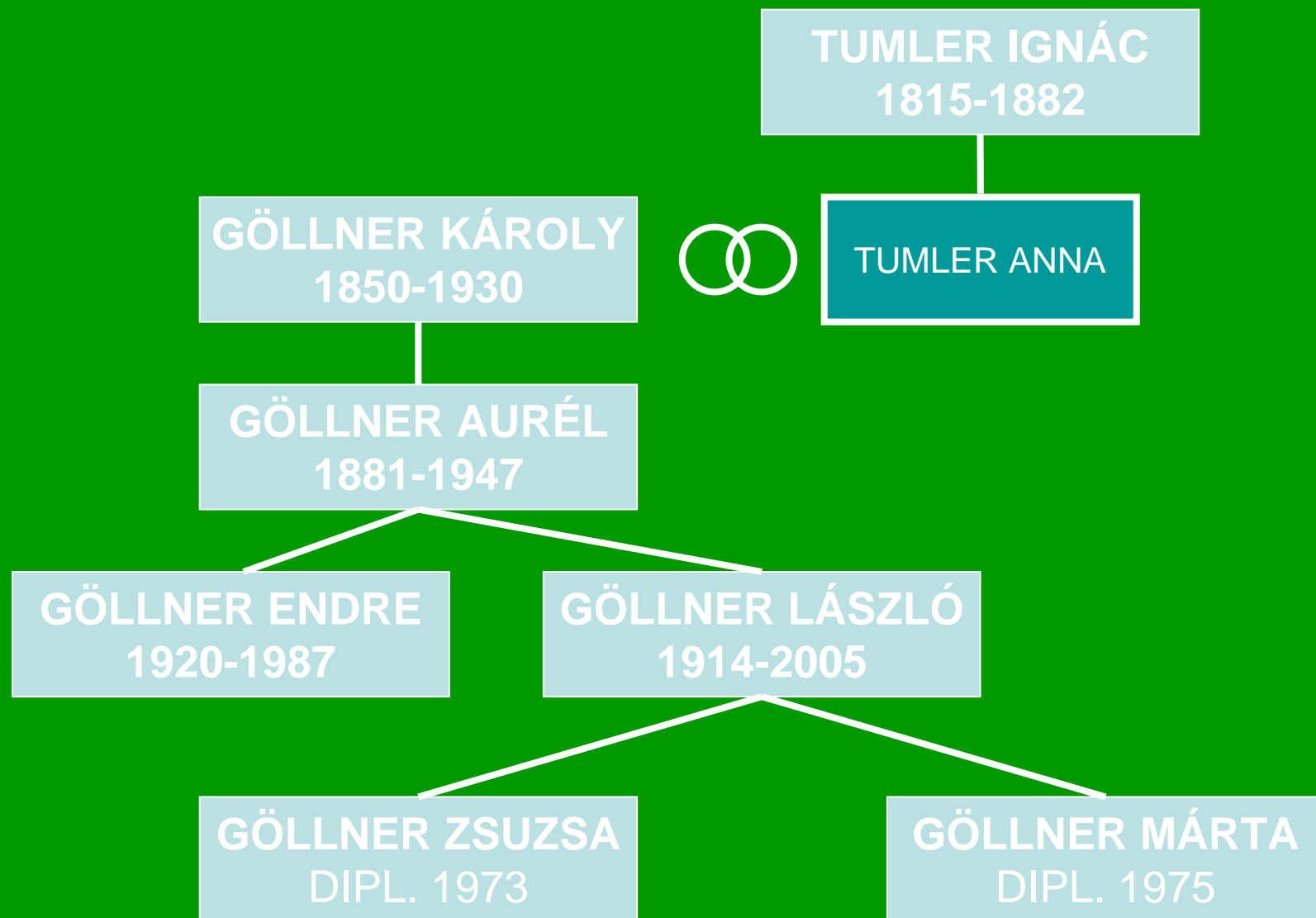

Netzasek-Tóth-Zboray-Divéky dinasztia

- **Zboray Bertalan** 1899-2001: A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság alapító tagja, 1936-tól gyógyszer-tár-vizsgálati főfelügyelő, hordozható laboratóriumot készített. 1948-tól az Ernyey Könyvtár kezelője, jelentős gyógyszerésztörténész.

TUMLER-GÖLLNER DINASZTIA

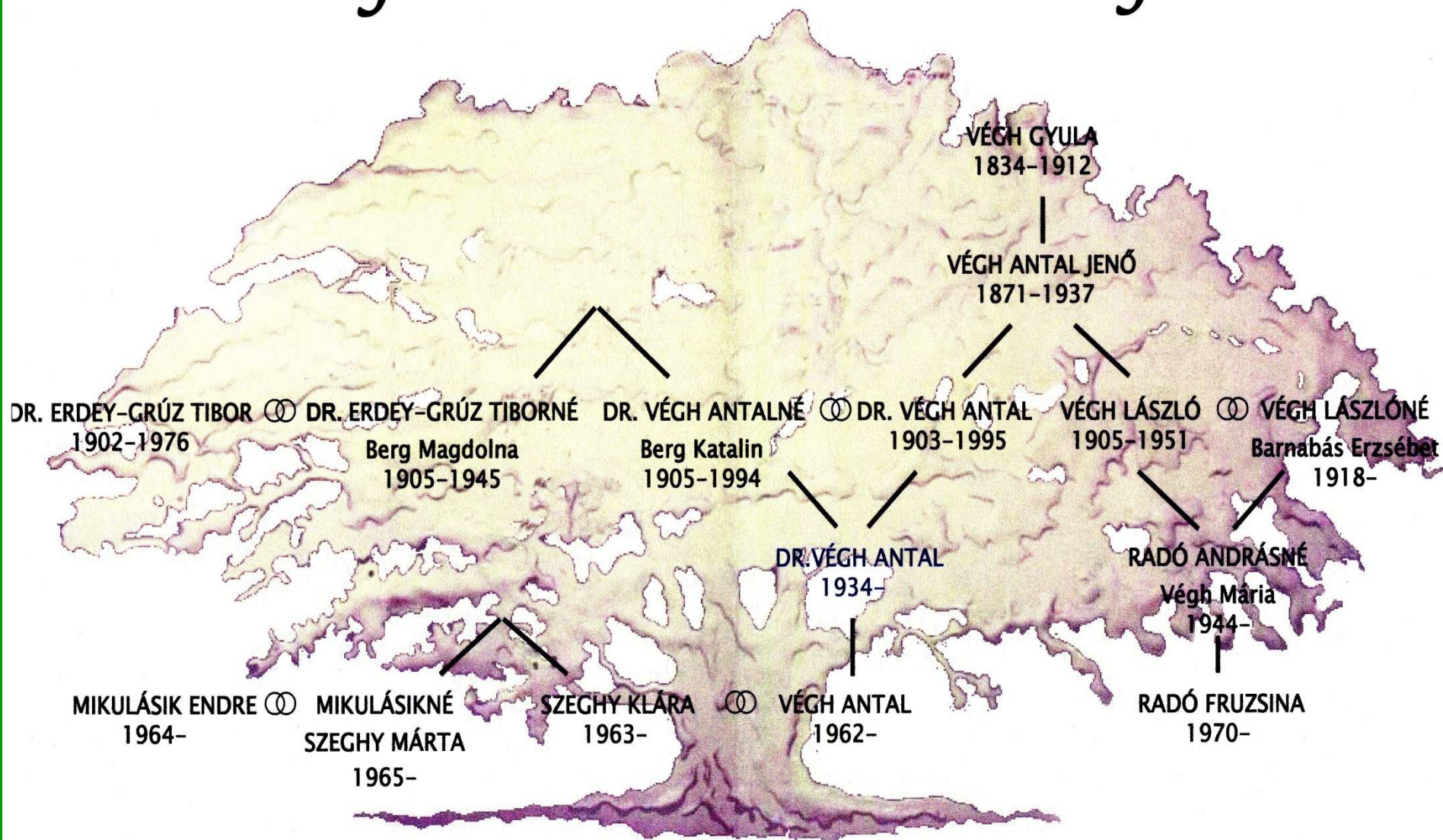

Végh dinasztia 1834-, 12 gyógyszerésszel,

- **Végh Antal (1903 Szolnok – 1995 Bp.)**, a Magyar Gyógyszerkönyv főszerkesztője 1964 után, egyetemi tanár, dékán Pesten, Gyógyszerészi Társaság elnöke.
- **Végh Antal (1962-)** gyógyszerész, pályaelhagyó, orgonaépítész

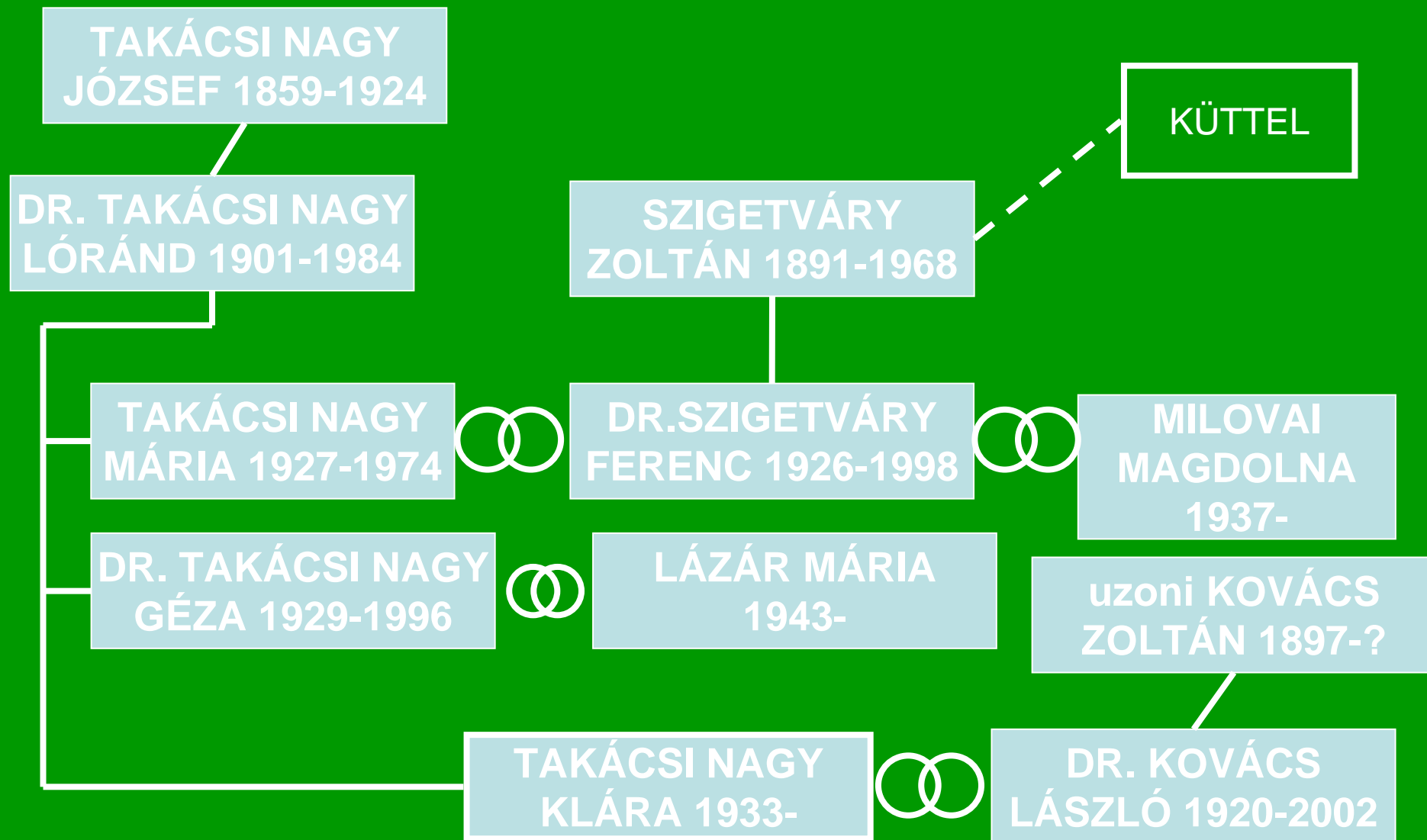
A Végh család leszármazási táblája

Székesfehérvári dinasztiák:

- **Takácsi - Nagy – Szigetváry –Kovács dinasztia**
- **Lukáts-Patthy dinasztia**

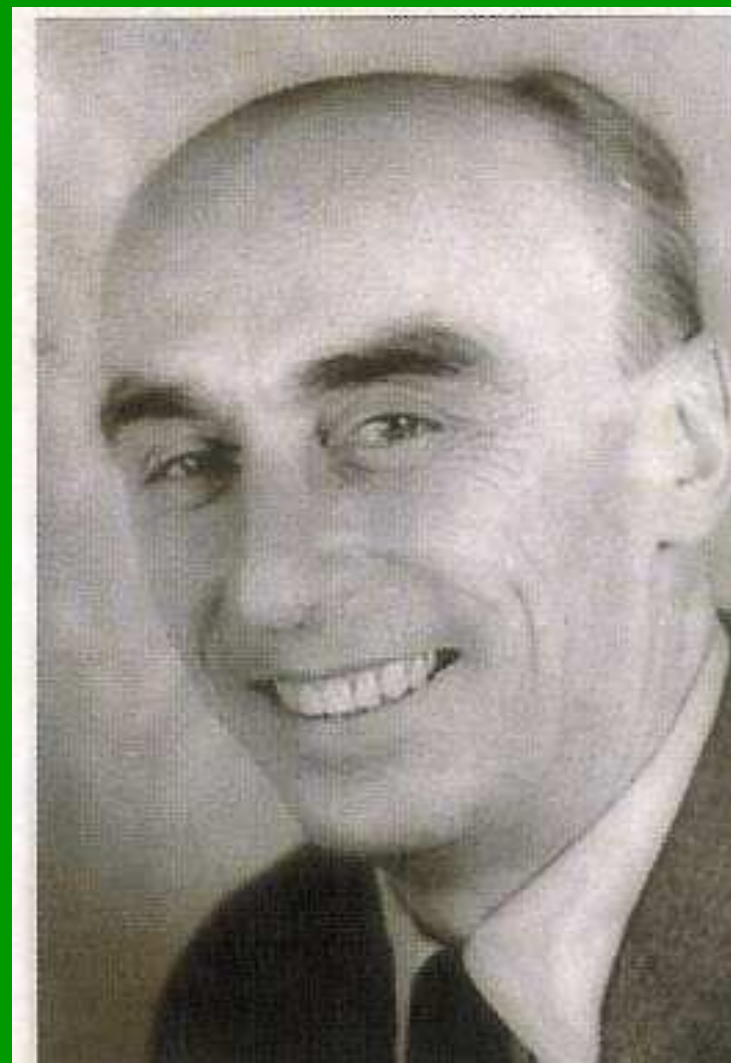
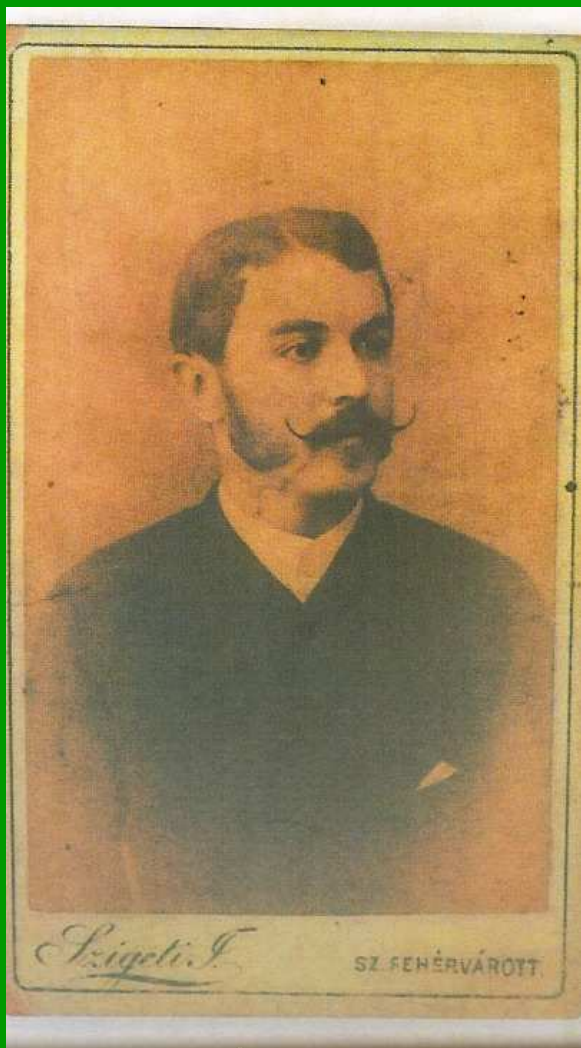
TAKÁCSI - NAGY – SZIGETVÁRY- KOVÁCS DINASZTIA

- **Takácsi - Nagy – Szigetváry –Kovács dinasztia** 1859-, 11 taggal, oldalági rokonság révén ennek többszöröse is lehetne, pl. Küttel, Zalai dinasztiák. A Takácsi-Nagy gyógyszerész család Fehérváron él.1812-től az Isteni Gondviselés Gyógyszertár (Arany János utca) tulajdonosai voltak.
- **Takácsi-Nagy Lóránt (1901 Székesfehérvár – 1984 Székesfehérvár)**, az ostrom alatt a sebesülteket mentette, majd az államosítást követően a megyei gyógyszertári szakfelügyeletet szervezte meg. Hét gyermeke közül három gyógyszerész lett.

Takácsi-Nagy József (1859-1924)

Takácsi-Nagy Lóránt

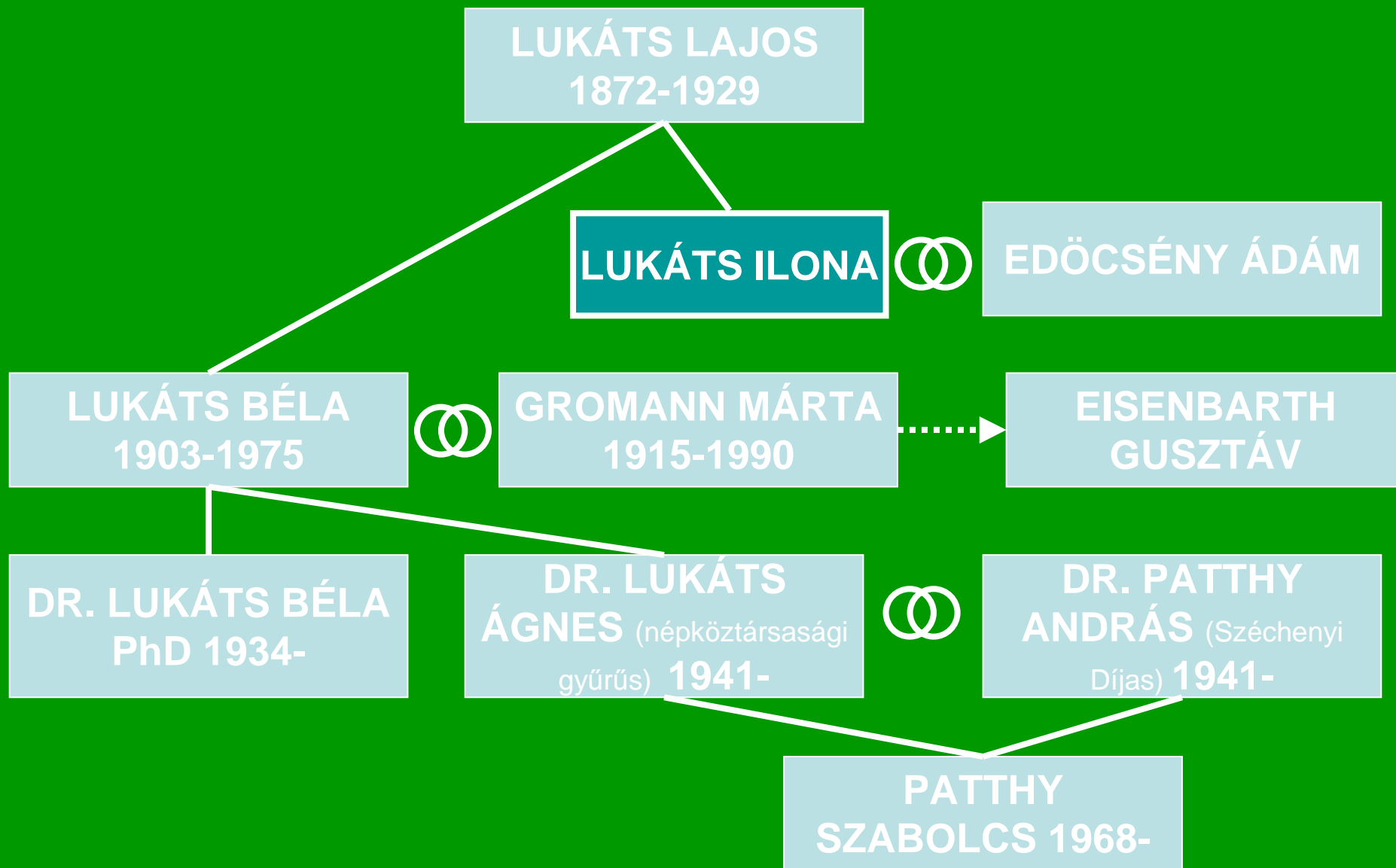
- **Takácsi-Nagy Mária (1927 Székesfehérvár – 1974 Szombathely)** Szigetváry Ferenc felesége volt, Vas megye vezető szakfelügyelő gyógyszerésze, korai haláláig.

- **Takácsi-Nagy Géza (1929 Székesfehérvár – 1996 Bp.).** A Kőbányai Gyógyszerárugyár osztályezetője, majd az OGYI főosztályvezetője volt. A kémia tudományok doktora, az injekciókészítés nemzetközi és hazai tudósa.

LUKÁTS-PATTHY DINASZTIA

Lukáts-Pathy dinasztia

- A századfordulótól az államosításig a Lukáts család tulajdonában volt a „Fekete Sas” patika. A család ma élő tagjai a tudományok egyetemi művelői.

Országos és nemzetközi hírnevű gyógyszerészek

- gyógyszer feltalálás, - készítmény forgalmazás, -gyártás;
- műszaki területek művelői,
- valamilyen tudományterületen elért sikerek,
- művészi-, szépirodalmi-, kulturális-, közéleti- és sportvilágban elért sikerek,
– gyógyszerésztörténet művelői.

- Mindezen területek művelői között számos magyar gyógyszerészt találunk és tartunk számon. Régi műfajunk az „ő is gyógyszerész volt” számontart mindenkit. Sokan több tudományterületet is műveltek.

Gyógyszer feltalálás, gyártás miatt nevesek:

- id. Wagner Dániel, Rozsnyay Mátyás, Réthy Béla, Sztankay Aba, Richter Gedeon, Egger Leó, Beretvás Tamás, Seitz Ottó, Erényi Béla, Balla Sándor, Chinoin: Wolf Emil, Kereszty György, Rex Ferenc, Spergely Béla, Földi Zoltán, Kabay János, Váncza József (1901-1956), Lányi Kálmán (1903-1975, Chinoin), Kazay Endre, stb.

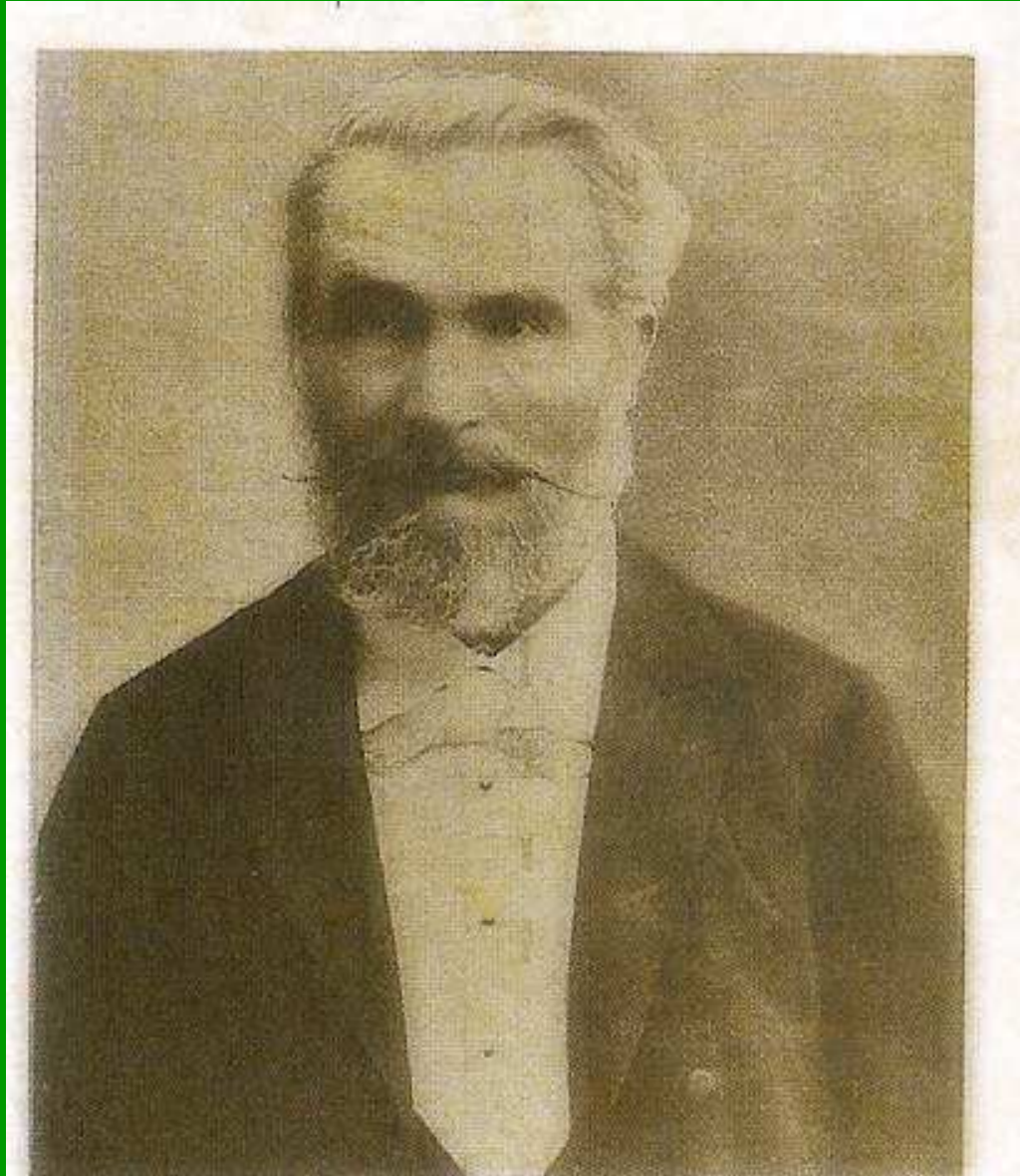
- **id. Wagner Dániel (1800 Breznóbánya-1890 Bp.)**, pesti gyógyszerész, botanikus, kémikus, ásványvíz elemző, 1848-ban miniszteri tanácsos (a magyar gyógyszerészet legnagyobb reformere), a Központi Magyar Gyógyszerészeti és Művegyészeti Vállalat (Soroksári út) létrehozója.

**Id. Wagner
Dániel**

- **Rozsnyay Mátyás (1833 Szabadszállás-1895 Arad):** Zombán gyógyszerész, az íztelen kinin (kinintannát) előállítója, az első magyar sakkönyv (1859) szerzője. Fényképész. Háromszintes aradi gyógyszertárában több készítményt gyártott. Több kiállításon díjat nyert: Párizs, Székesfehérvár, stb.

**Rozsnyay
Mátyás**

Richter Gedeon

- **Richter Gedeon (1872 Ecséd- 1944 Bp.),** pesti gyógyszerész, laboratóriumában végzett kísérletei vezettek a modern hazai gyógyszeripar megteremtésére, Kiváló szervező és közgazda volt. Gyára ma is világhírű. A világ számos országában leányvállalatokat alapított. A zsidó- üldözés áldozata lett

**Richter
Gedeon**

Balla Sándor

- **Balla Sándor (1881Lugos-1954 Buenos Aires)**, Egyetem után több országban működött. A kőbányai Wander Gyógyszer-és Tápszergyár vezérigazgatója, korszerű gyára exportra is dolgozott. 1931-ben a gyógyszerész-kultúra képes albumát adta ki. Lengyel Béla Jutalomérmét alapít, kormányfőtanácsos. 1945-ben disszidált.

**Balla
Sándor**

Kabay János

- **Kabay János (1896 Búdszentmihály – 1936 Bp.),** a Gyógynövénykísérleti Intézetben feleségével kidolgozták a morfin nyers máknövényből való előállítását. 1927-ben megalapította az Alkaloida Vegyészeti Gyárat Búdszentmihályon, majd kifejlesztette a mákszalmából való morfin gyártást. Lengyelországban leányvállalatot állított fel.

**Kabay
János**

Kazay Endre

- **Kazay Endre (Nagybánya 1876 – Vértesacska 1923)**, még gyakornok korában publikálni kezdett, 1900-ban kiadta a Gyógyszerészi Lexikont 4 kötetben. Egyetemi hallgató korában egyetemi jegyzetet írt. Than Károly tanársegéde, Ógyallán gyógyszerész, majd öt évig Pesten a Galenus Gyógy- és Vegyszergyár igazgató-fővegyésze, a háború alatt bérlő Vaskóhon, 1918-tól haláláig a **vértesacscai** gyógyszertár tulajdonosa. Tanított a Fővárosi Drogista Szakiskolában és a vértesacscai elemi iskolában ugyanitt kántor is volt. Ő a magyar Schele.
- Számos cikke jelent meg a gyógyszerészet, csillagászat, meteorológia, néprajz, zenetörténet, és a filozófia tárgyköréből.

**Kazay
Endre**

A műszaki világ területéről kiemelkednek

- **Prodam Guido**
- **Zipernowsky Károly**
- **Schenek István**

- **Prodam Guido (1882 Fiume – 1948 Bp.)**
1904-ben Kolozsvárott végzett. 1910-től repüléssel kezdett foglalkozni. A rákosmezei kísérletezők tagja, 1911-ben átrepült Bp. felett, majd Fiume környékén repült. 1912 pilótavizsga, harmadik az országban, Az I. háborúban autójavító, majd harctéri repülőőtiszt. 1918-ban légi harcban megsérült, jobb karja megbénult, 1919-ben Bp-en megnyitja a Rokkant Sas Patikát, majd kénytelen volt eladni.

**Prodam
Guido**

- **Zipernowsky Károly (1853 Bécs- 1942 Bp.)** Oklevele megszerzése után Kecskeméti patikában dolgozott, Majd gépészmérnöki diplomája megszerzésével a Ganz gyárban elektrotechnikával foglalkozott. Társaival ívlámpát, önmágnesező váltakozó áramú gépet és gőzgéppel direkt kapcsolt generátort állított elő. Bláthy Ottóval kidolgozta a váltakozó áramú transzformátoros áramelosztó rendszert. 1893-tól az MTA levelező tagja és a Műegyetem tanára.

**Zipernowsky
Károly**

- **Schenek István (1830 Esztergom- 1909 Bp),** Bécsben gyógyszerészi, tanári, bölcsészdoktori oklevelet szerzett. Tanított Kassán, Keszthelyen. 1870-től Selmeczbányán kémiai tanszékvezető. Ólomrácokkal tökéletesített akkumulátor feltalálója, 1885. 1889-től MTA levelező tag,

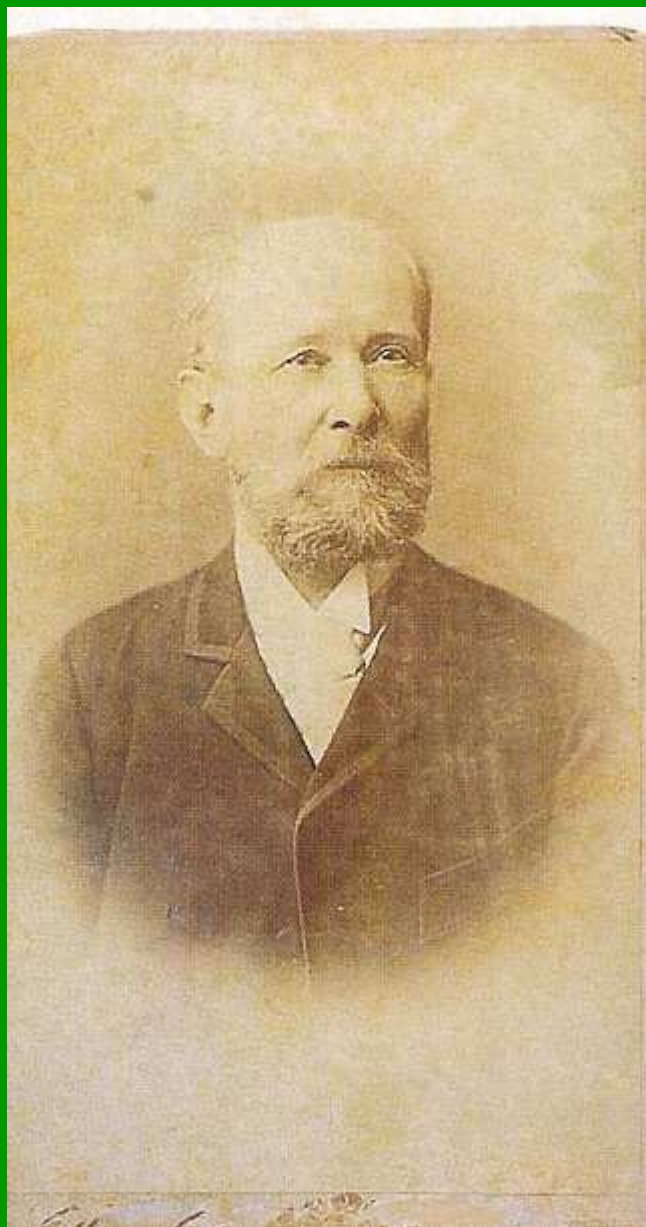
Tudományterületek:

- **Kémia**
- **pirotechnika**
- **Ásványvíz**
- **Botanika**
- **Ásványtan**
- **Álattan**
- **Gyógyszerészet**
- **Mezőgazdaság**

- **Kémia**, Say Móric (sz. Szfvár), Than Károly, Ilosvay Lajos, Nyiredy Géza, Győry István, Winkler Lajos, Felletár Emil, Wesselszky Gyula (radiológus), Kazay Endre (polihisztor), Janitsáry Iván, Széki Tibor (a szerves kémia oktatásának úttörője), Cholnoky László, Szebellédy László, Flóderer István Clauder Ottó, Burger Kálmán, Táplányi Endre, stb.

- **Than Károly (1834 Óbecse – 1908 Bp.),** 1848-ban szabadságharcos, később gyógyszerész gyakornok több városban, a bécsi egyetemen a kémia felé fordul, doktorál, európai intézetekben tanulmányutat tesz. 1859-től Bécsben tanársegéd, 1860 MTA levelező tag, 1870 rendes tag, 1862 Pesten egyetemi tanár, főrendi házi tag, **I.-II. Magyar Gyógyszerkönyv főszerkesztője.** A kémia minden ágát művelte, a tudományos kémia hazai művelésének elindítója. Felfedezte a karbonilszulfidot, világelsőként kidolgozta a **kémiai egyenérték szabályait,** számos ásványvizet elemzett.

**Than
Károly**

- **Felletár Emil (1834 Tapolca – 1917 Bp.),** a pesti egyetem második gyógyszerészdoktora, a törvényszéki és rendőrségi vegytan tanára, országos vegyész, az Országos Bírósági egyészeti Intézet létrehozója, a hullarészekben a rothadás által keletkező ptomain felfedezője, vegyi eljárásai közül kiemelkedik a vérfoltok felismerése, amit ma is világszerte használnak. 1862-ben megindította az első magyar nyelvű kémiai lapot: *Vegyészet és Gyógyszerészet*, Számos tanulmánya és könyve jelent meg, *A gyógyszerészeti tudomány alapvonalai* c. könyv társszerzője, 1865.

Felletár
Emil

- **Winkler Lajos** (1863-1939)
gyógyszerész, egyetemi tanár,
akadémikus. A magyar kémiai analízis
első elismert, nemzetközi hírnevű
reprezentánsa. A térfogatós analízist és a
gravimetriát gazdagította új eljárásaival.
Az ásványvizek elemzése vezette őt a
módszerei kidolgozásához. Ő volt a híres
szórakozott professzor: „Winkler Tata”.

Winkler
Lajos

Pirotechnika

- **Janitsáry Iván (1869 Dunapentelle-1934 Bp)**, egyetem után Pesten gyakornok és gondnok, 1911-től jognyertes. Gyógyszertárában pirotechnikai laboratóriumot rendezett be, Nemzetközi hírű pirotechnikus, ő alkotta meg az ólomakkumulátorok méhsejt felületű kiképzését.

**Janitsáry
Iván**

- **Táplányi Endre (1921 Szeghalom – 1991 Miskolc)**, szegedi kezdés után Pesten diplomázott, gyógyszerértári működés után doktorált. 1951-től a miskolci egyetem Analitikai Kémiai tanszékén tanársegéd, majd 1954-től ismét gyógyszerárakban működött. Fiatalkora óta művelte a pirotechnikát, 1956-tól a fűzfői Nitrokémia munkatársa, előiratai alapján készültek a tűzijátékok. A gyógyszerész- és tudománytörténet, valamint a numizmatika kiváló művelője. Száznál több publikációja van.

Ásványvízelemzés,

- Than Károly, Schmidthauer Lajos, Preysz Gyula, Láng Adolf Ferenc, Dorner József, Wágner Dániel, Karlovszky Geyza, Scherfel Aurél, Molnár János, Ilosvay Lajos, Winkler Lajos, Szilárd Béla, Kiss Ferenc, ifjabb Kiss Ferenc, Mittermayer Ferenc, Lenhardt Jakab.

- **Scherfel Vilmos Aurél (1835 Felka – 1895 Felka)**, felkai gyógyszerész A Magas Tátra és a Szepesség flórájának leírója. Az ótátrafüredi Tátra Múzeum létrehozója és első igazgatója. A Tátra vidék ásványvizeit elemezte jól felszerelt gyógyszerertári laboratóriumában. 17 értekezése jelent meg az ásványvizekről. Példaértékű, hogy egy gyógyszerész minden tudományos intézet nélkül, a maga patikája laboratóriumában is tud maradandót alkotni.

Ilosvay Lajos

- Ilosvay Lajos_ (Dés,
1851 - Bp 1936.)
gyógyszerész,
műegyetemi tanár,
MTA tag és alelnök,
Több gyógyforrás
analízisét készítette el.
A torjai büdösbarlang
levegőjének kémiai és
fizikai vizsgálatával is
foglalkozott

- **Szilárd Béla (1884 Mezőberény – 1926 Párizs)**, gyógyszerész, Párizsban Mme Curie intézetében dolgozott, A villanyáram mérő megalkotója. A fény hatására létrejövő autokatalízist ő írta le elsőnek. A kolloidkémia nemzetközi úttörője. 1905-ben az igmándi keserűvíz radioaktivitását vizsgálta/kimutatta. 1906-ban közölte "a rádium kimutatása forrásvizekben" című dolgozatát.

Botanika

Sadler József. Láng Adolf Ferenc,
Wágner Dániel, Dorner József (a
növényélettenal foglalkozó első magyar
gyógyszerész), Scherfel Vilmos Aurél,
Augusztin Béla, Giovannini Rudolf, Rom
Pál, Halmai János (1903-1973), Novák
István (1906-1978), Kóczyán Géza (1942-
1987, etnomedicina), és sokan mások.

- **Augusztin Béla (1877 Boksánybánya – 1954 Bp.),** pesti diploma után Bernben Tschirch professzornál doktorál, majd a pesti egyetem botanikai intézetében tanít, Megszervezi hazánkban a rendszeres gyógynövénybegyűjtést, létrehozza a Budapesti Gyógynövénykísérleti Állomást. A francia becsületrend tulajdonosa.

**Augusztin
Béla**

Ásványtan

- **Láng Adolf Ferenc (1795 Pest – 1863 Nyitra)**, Nyitrán alapított gyógyszerertárat 1832-ben, gyűjtő szenvedélyének megfelelően botanikával és ásványtannal foglalkozott. Hazai növénygyűjteménye 50.000 pld, Több ország botanikai és ásványtani tudományos társaságának tagja, számos dolgozata jelent meg. 1858-tól a MTA levelező tagja. 1848-ban megindítja az első magyar gyógyszerészi lapot a Gyógyszerészi Hírlapot.

**Láng Adolf
Ferenc**

Fauser Antal (1810 Pest – 1883 Bp.), hosszabb alkalmazotti lét után 1856-ban Pesten gyógyszertárat vett, az övé volt a legkorszerűbb patikai laboratórium, ő a legjobb hazai mineralógus. 1851-től tagja a Magyar Földtani Társaságnak, osztrák gyógyszerészi és ásványtani társaságok tisztség viselőjükké választották. A hazai gyógyszerész közéletben is tisztségeket töltött be.

ÁsFauser Antal (1810 Pest – 1883 Bp.), hosszabb alkalmazotti lét után 1856-ban Pesten gyógyszertárat vett, az övé volt a legkorszerűbb patikai laboratórium, a legjobb hazai mineralógus. 1851-től tagja a Magyar Földtani Társaságnak, osztrák gyógyszerészi és ásványtani társaságok tisztség viselőjükké választották. A hazai gyógyszerész közéletben is tisztségeket töltött be. Ásványgyűjteményeket ajándékozott jótékony célra. Hatalmas gyűjteményét a Nemzeti Múzeum vásárolta meg. Róla nevezték el (fauserit) egy mangán-magnéziumszulfát tartalmú ásványt.

ványgyűjteményeket ajándékozott jótékony célra. Hatalmas gyűjteményét a Nemzeti Múzeum vásárolta meg. Róla nevezték el (**fauserit**) egy mangán-magnéziumszulfát tartalmú ásványt.

Gyógyszerészet

- Issekutz Hugó, Jakabházy Zsigmond, Matolcsy Miklós, Wéber Dezső, Nagy Béla, Mozsonyi Sándor, Dávid Lajos, Némedy Imre, Pandula Egon, Küttel Dezső, Kedvessy György, Kósa László, és sokan mások.

- **Mozsonyi Sándor (1889 Kadarkút – 1976 Bp.),** 1912-ben gyógyszerész-, 1919-ben orvosdoktor. Életében az egyetemen és minisztériumban dolgozott. Miniszteri osztálytanácsos, Egyetemi Gyógyszertár igazgató, egyetemi tanár 1940. A Högyes E. utcában ő szervezte a gyógyszerészi intézeteket, kidolgozta és bevezette a négyéves egyetemi gyógyszerészképzést. 1955-ben a Gyógyszerészkar első dékánja.

**Mozsonyi
Sándor**

Mezőgazdaság

- Katona Zsigmond, Scholtz Gusztáv (borászat),

- **Katona Zsigmond (1828 Vámfalu – 1902 Kecskemét)**, 1867-től Kecskeméten gyógyszerértulajdonos, a városban népszerű, több tisztséget betölt, A sivár homokon megteremti a szőlő és gyümölcskultúrát, szőlő- és gyümölcsnemesítő, szövetkezet alapító. Az alma- és gyümölcsfajtákról könyvet írt, a gyógynövénygyűjtést népszerűsítette. A gyógyszerészegylet alapításában tevékeny, járásigazgató. A Katona-Telep őrzi a nevét.

**Katona
Zsigmond**

Művészeti területek, sport

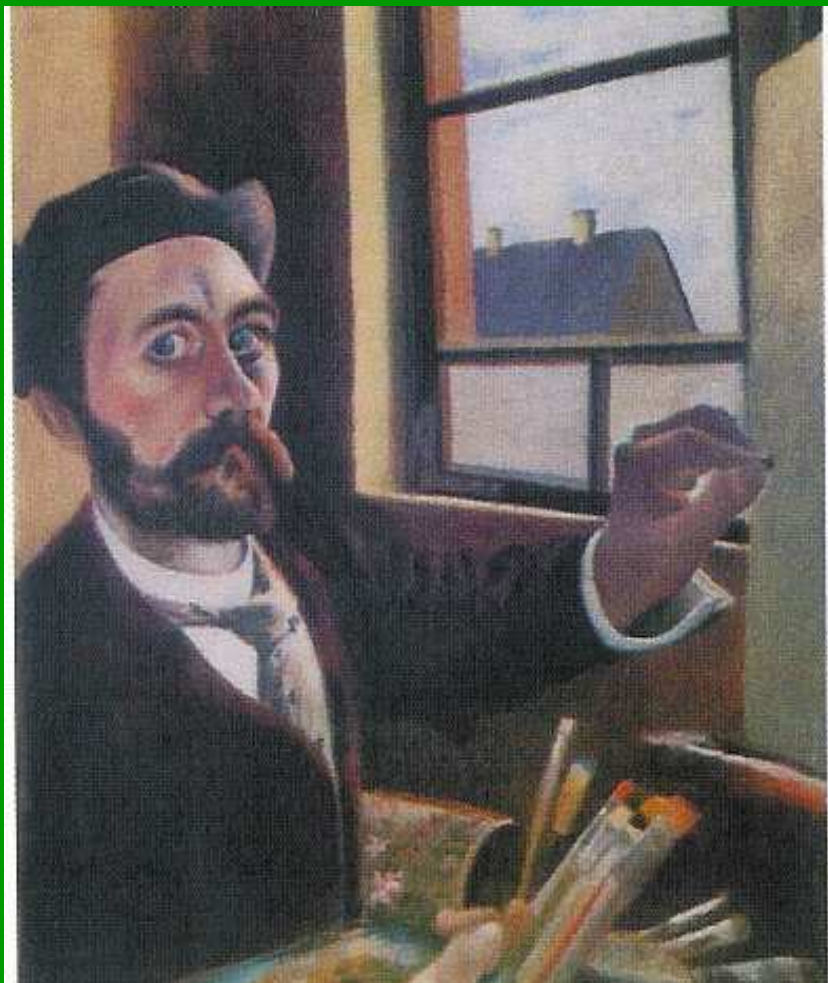
- **Fényképezés:** Klösz György, Divald Károly, Rozsnyay Mátyás.
- **Festészet,** Csontváry Kosztká Tivadar, Rippl-Rónai József, id. Menner Ödön (gyakornok Szfváron),
- **Zene,** id. Menner Ödön, abrudbányai Rédigier Ödön, Payer András
- **Író:** Tömörkény István, Örkény István (1912-1979),
- **Sport:** Muzsa Gyula, Székely Éva, Divéky Gábor, Zalai Gábor.

- **Klössz (Kloess) György (1844 Darmstadt – 1913 ??)** Német gyógyszerész, Pesten telepedett le, 1867-ben fényképészeti műtermet nyitott, arckép- majd a főváros fényképezése. Hazai és külföldi kiállításokon siker, 1890-től műszaki tárgyfotózás, a fotolitográfiát meghonosította: Klössz Litográfiai Műintézet, kiállítási sikerek, majd nyomdatulajdonos. A műtermi fényképezésről áttért a szabadban való fotózásra: nedves fotózás, ezért a helyszínekre szekérre szerelt sötétkamrával vonult.

**Klösz
György**

Csontváry Kosztká Tivadar

- **Csontváry Kosztká Tivadar (1853 Kisszeben – 1919 Bp.)** diploma után Iglón dolgozott, 1880-tól a világ legnagyobb festőjének készül. Gácson 10 évig patikajoga volt, majd külföldi utazásai alatt sokat fest. 1910-től pszichés betegsége lezárja pályáját. 1965? Kiállítása Fehérváron.

- **Muzsa Gyula (1862 Bukarest – 1946 Bp.),** oklevele 1886, után több európai országban dolgozott, 1898 patikajog Pesten, sportdiplomata és politikus. A magyar olimpiai küldöttség vezetője 1896-1912. A MOB társelnöke (1907–1927), majd elnöke (1927–1940). A NOB magyar tagja 1909-1946. Sokat utazott a világba, külföldről beszámolókat küldött a hazai lapoknak.
- 1910-től Kossuth-párti képviselő, 1919-től 1945-ig a Nemzetgyűlés (felsőház) tagja, majd háznagya.

**Muzsa
Gyula**

Közélet

1848/49 : Wagner Dániel, Láng Adolf Ferenc, Tamássy Károly, Pillich Ferencsen, Várady Lajos, Than Károly, és sokan mások.

Országgyűlési képviselő: Ráth Péter, Than Károly (főrendiház) Muzsa Gyula (+felsőház), Huszti Gaál Endre, Várady László, Tauffer Gábor, Szöllősi Jenő, stb.

Közélet

MTA tag: Láng Adolf Ferenc, Schenek István, Say Móric, Than Károly, Ilosvay Lajos, Zipernowsky Károly, Winkler Lajos, Széki Tibor, Schulek Elemér, Burger Kálmán, Nyiredy Szabolcs.

Igazgatás: Huszti Gaál Endre (államtitkár), Atzél Elemér, Nagy Béla, Bársony Elemér (első népjóléti miniszter), Göllner Barnabás, Bölcs Béla.

Műgyűjtés, múzeológia, gyógyszerésztörténet

- Kazzay Sámuel, Csippék Lajos, Schwarz Ignác, Ernyey József, Baradlai János, Bársony Elemér (első népjóléti miniszter), Abay-Nemes Gyula, Orient Gyula, Vondra Antal, Hegedűs Lajos, Halmai János, Kempler Kurt, Táplányi Endre, Szigetváry Ferenc, Rádóczy Gyula, Zboray Bertalan, Blázy Árpád.

- **Szigetváry Ferenc (1926 Budapest – 1998 Szombathely)**, hadifogság, munkaszolgálat, Vas megye GyK előadója. Begyűjtötte, restaurálta és kiállította a megye patikáinak régi tárgyait. Létrehozta, igazgatta a két kőszegi Patikamúzeumot. A hazai gyógyszerésztörténet vezér alakja 1972-1992. A Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Társaság fontos személyisége. Szakirodalmi munkássága jelentős.

Szigetváry Ferenc Emlékérem

